

โคตตัตถิต

โคตตัตถิต ใช้ปัจจัยแทน โคตต ศัพท์ หรือ อปจจ ปุตุต ศัพท์ แปลว่า เหล่ากอ มีปัจจัย ๘ ตัว คือ ณ, ฌายน, ฌาน, ฌยย, ฌิ, ฌิก, ฌว, ฌร

ข้อควรจำเกี่ยวกับปัจจัยที่มี ณ อนุพันธ์

๑. ให้ลบ ณ อนุพันธ์ อายน
๒. ถ้าสระของพยางค์หน้ามีเสียงสั้น เป็น อ ให้พฤทธิ วฤทธิ วฤทธิ เป็น อา, อิ พฤทธิเป็น เอ, อุ พฤทธิเป็น โอ ในทุกัตถิตที่มี ณ
๓. ในที่มีสังโยค (ตัวสะกด) ห้ามพฤทธิ สกฺ สากก

ณ ปัจจัย

วสติฏสส อปจจ วสติฏโจ (อ.เหล่ากอ แห่งวสติฏจะ ชื่อว่า วสติฏจะ) ตัตถิตนี้เป็นได้ ๓ ลิงค์

- ในปุงลึงค์แจกตามแบบ ปุริส
- ในอิถิลึงค์ลง อี ปัจจัย เป็น วสติฏจี แจกตามแบบ นารี
- ในนปุงสกลึงค์ แจกตามแบบ กุล

โคตมสส อปจจ โคตโม (อ.เหล่ากอ แห่งโคตมะ ชื่อว่า โคตมะ)

วสุเทวสส อปจจ วสุเทโว

(อ. เหล่ากอ แห่งวสุเทวะ ชื่อว่า วสุเทวะ)

ภารทวาชสส อปจจ ภารทวาโช

(อ. เหล่ากอ แห่งภารทวาชะ ชื่อว่า ภารทวาชะ)

เวสามิตตส อปจัม เวสามิตโต เวสามิตโต
(อ.เหล่ากอ แห่งเวสามิตตะ ชื่อว่า เวสามิตตะ)

พลทเวสส อปจัม พาลเทโว ฌ
(อ.เหล่ากอ แห่งพลทเวสะ ชื่อว่า พาลทเวสะ)

ฌายน ปัจจัย อายน

วจนส อปจัม วจนายโน วจนายน
(อ.เหล่ากอ แห่งวจณะ ชื่อว่า วจนายนะ)

กจจส อปจัม กจนายโน
(อ.เหล่ากอ แห่งกัจจะ ชื่อว่า กัจนายนะ)

โมคคฺลฺลฺยา อปจัม โมคคฺลฺลฺยาโน
(อ.เหล่ากอ แห่งโมคคัลลสะ ชื่อว่า โมคคัลลายนะ)

อคฺคิเวสสส อปจัม อคฺคิเวสสายโน
(อ.เหล่ากอ แห่งอัคคิเวสสะ ชื่อว่า อัคคิเวสสายนะ)

แบบฝึกหัดท้ายบท

จงตอบคำถามต่อไปนี้

๑. โคตตตัทธิตมีปัจจัยกี่ตัว ใช้แทนศัพท์อะไร?
๒. กณฺหายน ลงปัจจัยอะไร จงวิเคราะห์?
๓. สากฎายน ลงปัจจัยอะไร จงวิเคราะห์?
๔. มุณฺจายน ลงปัจจัยอะไร จงวิเคราะห์?
๕. กุณฺจายน ลงปัจจัยอะไร จงวิเคราะห์?